

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
POWIATU GRODZISKIEGO
NA LATA 2021-2025**

SPRAWOZDANIE ZA ROK 2021

I. WPROWADZENIE

1. INFORMACJE OGÓLNE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Grodziskiego jest dokumentem programowym, który w sposób zaplanowany i celowy umożliwia realizację zadań powiatu w obszarze polityki społecznej w latach 2021 – 2025. Przyjęta została Uchwałą nr 332/XXXIX/21 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 16 grudnia 2021 r. Jej zadaniem jest wytyczenie kierunków działań, które służyć mają rozwiązywaniu niekorzystnych zjawisk społecznych, a także inspirowanie podmiotów działających w obszarze pomocy społecznej do wyszukiwania rozwiązań trudnych problemów społecznych. Podejmowane działania, powinny przelożyć się na konkretne efekty poprzez przeciwdziałanie patologiom, rehabilitowanie osób niepełnosprawnych, likwidację negatywnych zjawisk w dysfunkcyjnych rodzinach, czy też zapobieganie innym przyczynom wykluczenia społecznego osób i rodzin. W końcowym efekcie podjęte działania powinny zatem spowodować, by jednostka lub rodzina nie uległa marginalizacji i nie była wyłączona ze społeczeństwa.

Informacja na temat realizacji strategii oraz osiągniętych efektów za rok poprzedni przedstawiana jest corocznie do dnia 30 września każdego roku.

2. MISJA POWIATU

Misją powiatu grodziskiego jest zapewnienie mieszkańcom odpowiednich warunków do rozwoju i godnego życia poprzez wzmocnienie systemu wsparcia osób i grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym, w celu zapobiegania powstawaniu dysfunkcji oraz zapewnienia warunków dla inkluzji społecznej i wzmocnienia samodzielności osób i rodzin.

3. CEL GŁÓWNY

Głównym celem działań strategicznych jest doskonalenie systemu pomocy społecznej dla ukształtowania optymalnych warunków rozwoju i godnego życia oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców powiatu grodziskiego. Podejmowane działania prowadzić mają do wzmocnienia samodzielności osób i rodzin, a także do pełnego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

4. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

W Strategii wyznaczone zostało sześć celów strategicznych, które realizowane są poprzez konkretne działania operacyjne.

- 1) Przeciwdziałanie bezrobociu i jego długotrwałym skutkom realizowane jest poprzez:
 - ograniczenie bezrobocia wśród młodzieży
 - przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu
 - promocję i rozwój przedsiębiorczości
 - poprawę skuteczności działań na lokalnym rynku pracy.
- 2) Wzmacnianie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną realizowane jest poprzez:
 - rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej
 - propagowanie rodzinnych form opieki zastępczej
 - prowadzenie instytucjonalnych form pieczy zastępczej
 - wspieranie usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej.
- 3) Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych z terenu powiatu realizowana jest poprzez:
 - zapewnienie dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym osób niepełnosprawnych
 - zapewnienie opieki i wsparcia osobom dotkniętym niepełnosprawnością
 - uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych.
- 4) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób starszych realizuje się poprzez:
 - zapewnienie osobom starszym opieki i wsparcia
 - uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby seniorów.
- 5) Przeciwdziałanie patologiom społecznym realizuje się przez:
 - zapewnienie poradnictwa i pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej
 - integrację ze środowiskiem osób zaburzonych i chorych psychicznie.
- 6) Rozwój zasobów ludzkich realizowany jest przez pozyskiwanie środków na podnoszenie kwalifikacji kadry oraz beneficjentów pomocy społeczne.

II. REALIZACJA STRATEGII

CEL STRATEGICZNY NR 1

Przeciwdziałanie bezrobociu i jego długotrwałym skutkom

- Na koniec 2021 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Mazowieckim zarejestrowanych było 1 304 osoby bezrobotne (spadek o 117 osób w porównaniu z 2020 rokiem), w tym: 697 kobiet, 264 osoby do 30 roku życia, 620 osób długotrwale bezrobotnych, 397 osób powyżej 50 roku życia, 89 osób niepełnosprawnych, 615 osób z terenów wiejskich, 300 osób z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej oraz 268 osób z wykształceniem wyższym.
- W 2021 roku napływ bezrobotnych do rejestrów wyniósł 1 649 osób, odpływ na poziomie 1 766 osób, z tego 66,25% wyrejestrowało się z powodu podjęcia pracy.
- Na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2021 roku wydatkowano kwotę w wysokości 3 413 442,00 zł, w tym ze środków unijnych 1 770 150,00 zł oraz ze środków Funduszu Pracy - 1 643 292,00 zł
- Różnymi formami wsparcia finansowanymi z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego objęto 277 osób, w tym:
 - staże dla 56 osób (efektywność zatrudnieniowa – 90,57%),
 - szkolenia dla 63 osób (efektywność zatrudnieniowa – 40,91%),
 - prace interwencyjne dla 39 osób (efektywność zatrudnieniowa – 92,31%),
 - roboty publiczne dla 10 osób (efektywność zatrudnieniowa – 100%),
 - bon na zasiedlenie dla 1 osoby
 - prace społecznie użyteczne dla 16 osób,
 - studia podyplomowe dla 11 osób (efektywność zatrudnieniowa – 75%),
 - dofinansowanie wynagrodzenia za osoby powyżej 50 roku życia dla 1 osoby,
 - środki na podjęcie działalności gospodarczej dla 64 osób (efektywność zatrudnieniowa – 97,30%),
 - wyposażenie stanowiska pracy dla 14 osób (efektywność zatrudnieniowa – 85,71%).
- Doradcy klienta odnotowali 14 605 wizyt osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w efekcie których opracowano 1 496 Indywidualnych Planów Działania. W ramach w/w wizyt wydano 474 skierowań do pracy. Udzielono 197 porad indywidualnych oraz 43 osoby skorzystały z indywidualnych informacji zawodowych.
- W 2021 r. Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku mazowieckim posiadał 647 ofert pracy i aktywizacji zawodowej, w tym 9 dla osób niepełnosprawnych.

Najwięcej ofert dotyczyło zawodów: pakowacz, magazynier /pozostali magazynierzy, pracownik produkcji, robotnik magazynowy, robotnik gospodarczy, kierowca samochodów dostawczych.

- W roku 2021 Powiatowy Urząd Pracy realizował dwa projekty finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w tym: 1 projekt dla osób młodych do 30 roku życia w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2020-2022 oraz drugi projekt dla osób w wieku 30 lat i więcej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2022.

Pierwszy z nich „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie grodziskim (IV)” skierowany był do osób młodych, do 30 roku życia (131 uczestników) dał możliwość odbycia staży u pracodawców, rozpoczęcia działalności gospodarczej, szkoleń i prac interwencyjnych). Wśród ogółu uczestniczących osób 5 to osoby długotrwale bezrobotne, 1 osoba z niepełnosprawnością.

Drugi „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie grodziskim (IV)” był skierowany do osób 30 lat i więcej i umożliwił 68 osobom odbycie staży, szkoleń indywidualnych, prac interwencyjnych, refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy oraz rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej. Wśród uczestników 11 osób to osoby długotrwale bezrobotne, 2 osoby z niepełnosprawnością oraz 13 osób w wieku 50 lat i więcej.

- Z powodu pandemii COVID -19 w roku 2021 nie organizowano targów pracy oraz giełd pracy.
- W 2021 roku PUP podejmował następujące działania promocyjne:
 - prowadzenie strony internetowej urzędu,
 - informacje w mediach w tym: 3 wywiady dyrektora PUP w Radiu Bogoria, udział pracowników PUP w płatnych oraz bezpłatnych szkoleniach, w tym on-line,
 - udział pracowników PUP w konferencjach.

CEL STRATEGICZNY NR 2

Wzmacnianie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną

W sytuacji kiedy rodzice, z powodu szeroko rozumianej bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, nie są w stanie zapewnić należytej opieki swoim dzieciom zapewniana jest im opieka w instytucjach pieczy zastępczej. Działania w tym zakresie polegają na czasowym zapewnieniu dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców pieczy

zastępczej poprzez umieszczenie w jednej z form rodzinnej pieczy zastępczej, a w przypadku braku takiej możliwości w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W roku 2021 pod opieką Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie pozostawało 108 rodzin zastępczych a w nich 141 dzieci.

Struktura rodzin zastępczych w powiecie grodziskim w roku 2021

Forma pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodzina zastępcza spokrewniona	68	79
Rodzina zastępcza niezawodowa	37	48
Rodzina zastępcza zawodowa	3	14
Ogółem	108	141

Na terenie powiatu w roku 2021 nie funkcjonował rodzinny dom dziecka ani też rodzina zastępcza zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego.

W trakcie roku sprawozdawczego w rodzinach zastępczych na terenie powiatu grodziskiego umieszczonych zostało 29 dzieci.

Dzieci w pieczy zastępczej umieszczane były najczęściej z powodu: uzależnienia rodziców oraz bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W okresie sprawozdawczym występowały zmiany w ilości rodzin zastępczych. Rozwiązano 16 rodzin (dziewięć spokrewnionych, siedem niezawodowych), natomiast powstało 20 (dziewięć spokrewnionych, jedenaście niezawodowych).

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań powiatu należy finansowanie działalności rodzin zastępczych.

Świadczenia wypłacone rodzinom zastępczym na utrzymanie dzieci w 2021 r.

Rodzaj świadczenia	Kwota
Pokrycie kosztów utrzymania dziecka	1 198 610 zł
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	16 350 zł
Jednorazowy dodatek z tytułu przyjmowanego dziecka	2 696 zł
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego oraz remont budynku mieszkalnego	31 439 zł
Ogółem	1 249 095 zł

Koszty wynagrodzeń zawodowych rodzin zastępczych i rodzin pomocowych z pochodnymi wyniosły w 2021 roku – 160 918 zł.

Dodatkowo z środków rządowych w 2021 roku wypłacono:

- dla 111 dzieci przebywających w 84 rodzinach zastępczych dodatek wychowawczy (500+). Łączna kwota wypłaty wyniosła 516 548 zł.
- dla 6 dzieci cudzoziemskich pozostających w rodzinach zastępczych wypłacono świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w kwocie 15 442 zł.

Mając na uwadze wzmocnienie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w roku 2021 podjęto szereg działań ukierunkowanych na propagowanie i wzmocnienie rodzicielstwa zastępczego takich jak:

- prowadzenie naboru kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej poprzez umieszczenie informacji w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Maz. oraz audycje w lokalnym radio – wynikiem tych działań było zgłoszenie się 21 osób gotowych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, z czego szkolenie dla kandydatów na rodzinę zastępczą ukończyło 17 osób, w tym 11 osób w PCPR w Grodzisku Mazowieckim, natomiast 6 osób na terenie innego powiatu;
- prowadzenie poradnictwa dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, które potrzebują wsparcia, ukierunkowania i specjalistycznej pomocy – w roku 2021 udzielonych zostało 306 porad;
- prowadzenie grupy na Facebooku dla rodzin zastępczych celem wymiany informacji i doświadczeń pomiędzy rodzicami zastępczymi wzajemnie oraz pomiędzy PCPR a rodzicami zastępczymi;
- prowadzenie w lokalnych mediach kampanii promującej i zachęcającej do bycia rodzicem zastępczym;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Podejmowane były również różne działania integrujące rodziny zastępcze, jednakże z uwagi na epidemię COVID-19 miały one bardzo ograniczony zakres. Biorąc pod uwagę panujące obostrzenia udało się zorganizować:

- spektakl „Betlejem Polskie” organizowany przez Zespół Mazowsze w Otrębusach dla rodzin zastępczych i dzieci z placówki opiekuńczo-wychowawczej Stowarzyszenia dla Dzieci i Młodzieży „Inspiracja”,

- we współpracy z Fundacją Ernst & Young przygotowano i przekazano dzieciom przebywającym w rodzinach zastępczych paczki świąteczne oraz upominki,
- we współpracy ze Stowarzyszeniem „Wiosna” przy projekcie społecznym „Szlachetna Paczka” zorganizowano dla rodzin zastępczych pomoc rzeczową,
- szkolenie dla rodziców zastępczych pt.: „Trauma rozwojowa u dzieci w perspektywie neurorozwojowej”.

W sytuacji braku możliwości umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub innych ważnych względów sąd umieszcza dziecko w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W stosunku do dzieci z powiatu grodziskiego takie rozstrzygnięcia sądów również zapadały. Ogółem w roku 2021 w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 63 dzieci z terenu powiatu grodziskiego. Na koniec okresu sprawozdawczego liczba osób umieszczonych w placówkach wynosiła 56.

Od 01 stycznia 2018 roku na terenie powiatu grodziskiego funkcjonuje Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza. Jest ona prowadzona przez Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży „Inspiracja” w Wólce Grodziskiej i to właśnie w niej umieszczona była największa liczba dzieci (wg stanu na dzień 31.12.2021 było tam 15 wychowanków). Zarządzeniem Starosty Grodziskiego średni miesięczny koszt utrzymania wychowanka w tej placówce na rok 2021 ustalony został na kwotę 4 952,60 zł. Ponadto dzieci z terenu powiatu grodziskiego umieszczane były również w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego oraz rodzinnego na terenie innych powiatów.

Większość osób przebywających w 2021 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej to dzieci i młodzież powyżej 14 roku życia – 33 osoby, co stanowi 52 % wszystkich przebywających w placówkach. Dziesięć osób ukończyło 18 lat. Zauważyć należy także fakt, iż w instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku 2021 przebywało 12 małoletnich, którzy nie ukończyli 10 lat. Pięcioro z nich jest umieszczonych w rodzinnych formach instytucjonalnej pieczy zastępczej, troje ze względu na stan zdrowia przebywa w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, dwoje w placówkach opiekuńczo-wychowawczych ze względu na pobyt ze starszym rodzeństwem, natomiast dwóch chłopców oczekuje na zmianę formy pieczy zastępczej.

Dla osób usamodzielnianych, które opuściły rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze przyznawano pomoc finansową. Łącznie przyznane zostały środki w wysokości 210 850 zł.

Świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków w 2021 roku

Rodzaj świadczenia	po opuszczeniu rodziny zastępczej		po opuszczeniu placówki	
	liczba osób	kwota	liczba osób	kwota
na kontynuowanie nauki	13	63 035 zł	19	105 991 zł
na usamodzielnienie	3	18 646 zł	2	14 916 zł
na zagospodarowanie	4	6 584 zł	1	1 678 zł

Poza finansowym wsparciem wychowankowie rodzin zastępczych oraz placówek otrzymywali również wsparcie w formie niepieniężnej. Pomoc ta polegała na rozmowach, wsparciu emocjonalnym, pokierowaniu do odpowiednich instytucji, sporządzania pism i wniosków (w tym o przydział lokalu z zasobów gminy).

Dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, które nie mają możliwości zamieszkania z rodziną pochodzenia, ani też innej możliwości zamieszkania, Starostwo Powiatu Grodzkiego posiada w swoich zasobach mieszkanie chronione z możliwością umieszczenia w nim do 4 osób. W 2021 roku świadczenie w postaci przyznania miejsca w mieszkaniu chronionym otrzymała jedna osoba usamodzielniana.

CEL STRATEGICZNY NR 3

Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych z terenu powiatu grodzkiego

Jednym z kluczowych problemów społecznych jest niepełnosprawność i długotrwała choroba lub ciężka choroba, która utrudnia, a czasem uniemożliwia sprawne funkcjonowanie w środowisku. W celu łagodzenia skutków tego problemu podejmowany jest szereg działań który w efekcie doprowadzić powinien do wyrównania różnic i zniesienie barier pomiędzy osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym. Oprócz świadczeń finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, udzielanych na

podstawie ustawy o pomocy społecznej, osoby niepełnosprawne wspierane są w formie świadczeń z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej określonych ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. W ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osoby niepełnosprawne mogą korzystać z pomocy finansowej w formie dofinansowania, refundacji lub bezzwrotnej pomocy.

Struktura wsparcia w ramach rehabilitacji społecznej udzielonego w 2021 r.

Rodzaj wsparcia	Liczba osób, które otrzymały wsparcie
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	112
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	20
Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	112
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	51
Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	67
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	72
Ogółem	434

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych w 2021 r.

Nazwa programu	Liczba osób otrzymujących wsparcie				
	POWER	RPO	Fundusz Pracy	PFRON	Razem
Staż	1	-	-	1	2
Prace interwencyjne	-	1	1	-	2
Roboty publiczne	-	-	1	-	1
Prace społecznie użyteczne	-	-	1	-	1
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	-	1	1	-	2
Ogółem	1	2	4	1	8

W celu zwiększenia działań ukierunkowanych na poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych powiat grodziski realizuje pilotażowy program pn. „Aktywny samorząd” w ramach, którego osoby niepełnosprawne mogą skorzystać w zależności od potrzeb z różnych form wsparcia. Na jego realizację PFRON w roku 2021 przekazał środki finansowe w łącznej wysokości 446 379,00 zł.

W programie złożono 94 wnioski, z czego rozpatrzono pozytywnie 79, w tym w Module I - 36 wniosków i w Module II - 43 wniosków.

Wyplacono dofinansowania:

- w Module I w ramach I i częściowo II transzy środków, łączną kwotę w wysokości 193 320,19 zł dla 31 wniosków,
- w Module II w ramach I i częściowo II transzy środków kwotę w wysokości 165 306,00 zł dla 43 wniosków.

Biorąc pod uwagę fakt, że całościowa realizacja programu upływa z dniem 15 kwietnia 2022 roku dofinansowania wypłacone zostały wnioskodawcom w części zgodnej z wytycznymi programowymi.

Mając na względzie poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych z terenu powiatu grodzickiego w roku 2021 realizowany był rządowy projekt pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Jego celem było zapewnienie osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym lub umiarkowanym wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Na realizację programu powiat grodziski otrzymał wsparcie z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Funduszu Solidarnościowego w kwocie 530 336,25 zł.

Ogólna liczba osób, którym została przyznana usługa asystenta wyniosła 61, przy czym należy wyjaśnić, że w trakcie realizacji Programu 3 osoby zmarły a 1 osoba zrezygnowała, zatem w wolne miejsca przyznawano usługi kolejnym osobom, mając na uwadze zapisy umowy i aneksu - usługa dla 59 osób niepełnosprawnych, w podziale następującym:

- 46 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, przy czym w trakcie realizacji Programu 3 osoby zmarły a 1 osoba zrezygnowała, zatem w wolne miejsca przyznawano usługi kolejnym osobom, mając na uwadze zapisy umowy i aneksu - usługa dla 44 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności;
- 12 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
- 3 dzieci.

Wszystkim osobom niepełnosprawnym przyznano 30 godzin zegarowych usługi asystenckiej do wykorzystania w danym miesiącu.

Ogółem wykorzystano 8 957 godzin usług asystenckich, z czego;

- 6731,5 godziny usług dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności
- 1805,5 godziny usług dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
- 420 godzin usług dla dzieci

Łącznie z przyznanej dotacji wykorzystana została kwota 385 516,42 zł.

Program cieszył się dużym zainteresowaniem osób niepełnosprawnych, które dzięki asystentom, mogły liczyć na wsparcie np. w dotarciu w wybrane przez siebie miejsce, załatwieniu spraw urzędowych, nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju instytucjami czy korzystaniu z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy itp.)

Monitorowanie zjawiska niepełnosprawności na lokalnym obszarze odbywa się poprzez działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności działającego przy PCPR, który realizuje zadania z zakresu administracji rządowej jako organ pierwszej instancji w zakresie orzekania o niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności.

W roku 2021 rozpatrzono łącznie 1 819 wniosków mieszkańców powiatu grodzkiego, z czego: 185 to wydane orzeczenia o niepełnosprawności dla dzieci do 16 roku życia, 821 to orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydane dla osób powyżej 16 roku życia, 417 to legitymacje uprawniające do korzystania z ulg, 344 to wydane karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się osobami niepełnosprawnymi, 34 to umorzenia, odstąpienia i zgony oraz 18 to samokontrola odwoławcza.

Mając na względzie potrzeby lokalnej społeczności, na podstawie umowy zawartej pomiędzy Powiatem Grodziskim a Katolickim Stowarzyszeniem Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej, dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, w Milanówku prowadzony jest Dom Rehabilitacyjno – Opiekuńczy. Według stanu na dzień 31.12.2021 r. przebywało w nim 55 podopiecznych. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w roku 2021 wynosił 6 450 zł.

Ponadto realizowane są różne formy dziennego wsparcia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną takie jak:

- 1) Środowiskowy Dom Samopomocy KSN AW w Podkowie Leśnej przeznaczony dla osób niepełnosprawnych intelektualnie - w roku sprawozdawczym w zajęciach wspierająco – aktywizujących prowadzonych w tej jednostce brały udział 33 osoby;
- 2) Warsztaty Terapii Zajęciowej w zajęciach których uczestniczą osoby o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w zajęciach tego typu:
 - a) WTZ Przy Domu Rehabilitacyjno-Opiekuńczym w Milanówku - obejmuje rehabilitacją 30 uczestników;
 - b) WTZ prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Malwa Plus w Grodzisku Maz. - prowadzi zajęcia dla 42 uczestników.

Zaznaczyć należy, iż aktualnie brak jest osób oczekujących do przyjęcia na zajęcia w ŚDS oraz WTZ-ach.

Z uwagi na obostrzenia wprowadzone w związku z panującą w kraju pandemią spowodowaną rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19 w roku 2021 nie były organizowane żadne imprezy integracyjne z udziałem osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

CEL STRATEGICZNY NR 4

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób starszych

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić odpowiedniej niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy

społecznej. Na terenie powiatu grodziskiego osoby starsze umieszczane są w Domu Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym oraz w jego filii w Grodzisku Mazowieckim. Według stanu na dzień 31.12.2021 r. w DPS w Izdebnie Kościelnym przebywało ogółem 36 pensjonariuszy. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w tym DPS-ie w roku 2021 wynosił 4 600 zł.

W związku z koniecznością ochrony zdrowia pensjonariuszy oraz zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19 w roku sprawozdawczym nie były organizowane spotkania integracyjne, a imprezy okolicznościowe odbywały się w małym gronie wyłącznie dla mieszkańców DPS.

CEL STRATEGICZNY NR 5

Przeciwdziałanie patologiom społecznym

Jednym z działań w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym jest prowadzenie poradnictwa dla osób, które potrzebują wsparcia, ukierunkowania i specjalistycznej pomocy. Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne świadczone jest osobom i rodzinom mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Z prośbą o udzielenie wsparcia przez specjalistów do PCPR mogą zwracać się wszyscy mieszkańcy powiatu. Kryterium dochodowe nie jest brane pod uwagę, a jedynie potrzeba uzyskania pomocy.

Specjalistyczne wsparcie w roku 2021 r.

Specjalista	Liczba konsultacji	Liczba osób
Psycholog dla osób dorosłych	67	83
Prawnik	90	94
Psycholog dla rodzin (w tym także w obszarze przemocy domowej), a także wspierający rodziny zastępcze	334	280
Pedagog/psycholog współpracujący z rodzinami zastępczymi	491	200
Ogółem	982	657

Z uwagi na ograniczenia spowodowane pandemią porady udzielane były głównie telefonicznie, jednakże w przypadku konieczności bezpośredniego spotkania była zapewniona także taka możliwość z zachowaniem dostępnych środków ochrony osobistej.

Istotnym elementem przeciwdziałania patologiom społecznym jest zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie. W ramach działań profilaktycznych w roku 2021 podjęto różne inicjatywy będące realizacją omawianego celu strategicznego.

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim otrzymało środki finansowe w kwocie 9 000 zł na realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. W procesie rekrutacji do Programu zostało zgłoszonych 10 osób, zakwalifikowanych zostało 9 mężczyzn i 1 kobieta. Cykl spotkań dla każdego indywidualnego uczestnika mieścił się w wymiarze 64 godzin. Niestety tylko 4 uczestników spełniło wymóg 75% i więcej frekwencji, czym spełnili warunek ukończenia Programu.

Osoby zakwalifikowane do Programu zostały skierowane do uczestnictwa w ramach Procedury „Niebieskiej Karty” i wskazania konieczności uczestnictwa w Programie przez Zespół Interdyscyplinarny lub też przedstawiciela służb realizujących procedurę. Jeden uczestnik oświadczył, iż kierował się własną motywacją przy podejmowaniu decyzji o przystąpieniu do Programu.

2. Do wszystkich instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie przekazany został informator na rok 2020 zawierający dane teleadresowe jednostek organizacyjnych i organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu grodziskiego w obszarze przeciwdziałania przemocy.
3. Na tablicach ogłoszeń w siedzibie PCPR na bieżąco zamieszczane były informacje o szkoleniach, dyżurach specjalistów, możliwościach skorzystania z bezpłatnych porad świadczonych przez specjalistów oraz organizacje i instytucje zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
4. Podjęto działania w celu utworzenia na terenie powiatu grodziskiego ośrodka interwencji kryzysowej. Prowadzono m.in. przegląd zasobów własnych powiatu celem pozyskania pomieszczeń niezbędnych do funkcjonowania OIK, prowadzono rozmowy z gminami mające na celu pozyskanie w ramach współpracy lokalu na ten cel. W związku z brakiem możliwości wykorzystania własnej infrastruktury powiatu podjęto działania w celu powierzenia zadania powiatowi pruszkowskiemu.

W celu zwiększenia świadomości w środowiskach lokalnych na temat ochrony zdrowia psychicznego na stronach internetowych instytucji realizujących Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego zamieszczony został informator o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Powiecie Grodziskim.

CEL STRATEGICZNY NR 6

Rozwój zasobów ludzkich

Jednym z aspektów służących poprawie życia lokalnej społeczności jest podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w środowisku oraz udzielających wsparcia. Mając to na względzie pracownicy podnoszą swoje kwalifikacje w ramach studiów podyplomowych, a także uczestniczą w bezpłatnych konferencjach, szkoleniach i seminariach organizowanych przez mazowieckie centrum polityki społecznej. Ponadto w miarę posiadanych przez jednostkę środków finansowych uczestniczą w odpowiednich szkoleniach i warsztatach płatnych.

W ramach podnoszenia kwalifikacji kadry realizującej zadania z zakresu pomocy społecznej pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim w roku 2021 wzięli udział między innymi w następujących szkoleniach (konferencjach, seminariach):

- „Więź – w imię dziecka i rodziny. Macierzyństwo nastoletnich i usamodzielniających się dziewcząt”
- „Konstruktywna współpraca z rodziną zastępczą” - 5 osób
- „Trauma rozwojowa u dzieci w perspektywie neurorozwojowej” – 7 osób
- „Problematyka aktualnych celów i metod leczenia zaburzeń związanych z używaniem alkoholu” – 1 osoba
- „Zapobieganie i rozpoznawanie zachowań problemowych u dzieci i młodzieży” – 2 osoby
- „STOP przemocy” – 1 osoba
- „Jestem, ale nie chcę być – depresja i samobójstwa wśród dzieci i młodzieży” – 1 osoba
- „Postępowanie opiekuńczo-terapeutyczne wobec dziecka dotkniętego traumą” – 1 osoba
- „ Program profilaktyki uzależnień UNPLUGGEN” – 1 osoba
- „Klasyfikacja budżetowa – SMUP i inne problemy w zakresie wydatków” – 1 osoba
- „Budowanie autorytetu pracownika pomocy społecznej – poczucie własnej wartości, asertywność, umiejętności komunikacyjne” – 1 osoba
- „Polski Ład 2022 w kadrach i płacach”

W roku 2021 warsztaty i szkolenia dla osób zagrożonych patologiami i wykluczeniem społecznym nie były organizowane z uwagi na ograniczenia spowodowane panującą w kraju epidemią COVID-19.

III. PODSUMOWANIE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wskazuje przede wszystkim kierunki działań w sferze poprawy warunków życia i funkcjonowania mieszkańców powiatu grodziskiego. Analizując dane przekazane przez poszczególne podmioty uczestniczące w realizacji zadań strategicznych można stwierdzić, że większość założonych kierunków działań zostało zrealizowanych lub są w trakcie realizacji. Reasumując, działania podejmowane w ramach realizacji poszczególnych celów operacyjnych przyczyniają się do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych.

Sporządziła: Katarzyna Dłuska

